

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 < 05 >
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, augusztus 21.

Ünneprontók.

Mióta első szent királyunk emléknapiját országos törvényvel nemzeti ünneppé tette a nemzet törvényhozó testülete és az alkotmányos király szentesítése, a nemzetiségi tulzókon, szászokon, panszlá-vokon és dákorománokon kívül nem akadt ember e hazában, aki nyilvánosan szót mert volna emelni az egyetlen nemzeti ünnep ellen; nem akadt magyar ember, aki a nagy király tetteit ócsárolni merete volna. Görög keletiek, protestánsok és zsidók templomaikban nem ülnek ugyan meg a szent férfiú emlékét, de mint magyarok tisztelettel, hálával és kegyelettel adóznak a nagy király emlékének, akinek köszönheti ez az ország koronáját, alkotmányát, szabadságát, ezredéves fennmaradását.

Mikor Tisza Kálmán, a magyar protestáns egyháznak egyik feje, mint belügyminiszter rendeletet adott ki Szent István napjának megtartására, a híres debreczeni »türelem« felszólalt ellene és Tisza Kálmán visszavonta rendeletét. De mióta törvényvé vált ezen egyetlen nemzeti ünnepünk megülvése, protestáns választásunk is megnyugodtak benne. Templomaikban nem kötelesek ünnepet rendezni, tehát vallási sérelem nem esik rajtuk, a nagy királynak, honalapítónak, alkotmányt adónak emlékét pedig ők is tiszteletben és kegyeletben tartják.

Az a szent jobb, amelyet tegnap tiz-

ezekre menő jámbor és hazafias néptől környezve, országzászlók és miniszterek jelenlétében körülhordozott Buda várának utcáin és térein az ország hercegprímása, nemcsak templomi ereklje, hanem Magyarországnak a korona mellett legdrágább nemzeti erekljeje, mely előtt tisztelettel kell, hogy meghajoljon Magyarországnak minden polgára, legyen az zsidó, kálvinista vagy atheista, ha szívében a hazafias magyar érzelemnek csak egy szikrája honol is.

És méltán. Mert ez »a máig megőrzött szent kéz — írja a lutheránus választású Kossuth Ferenc az Egyetértés ünnepi vezércikkében — áldást hozott, áldást, erényt, hitet, üdvözülést, szabadságot, jogot, törvényt, hazát!«

»Szent István jobbja — írja a Pester Lloyd — igazán nemzeti, állami ereklje lett, mely előtt a legnagyobb tisztelettel hajolnak meg azok is, akik ezt a dicső ünnepet egyesegyedül a történelmi tények szempontjából tekintik.«

* * *

Szomorú dolog, hogy akadt mégis egy magyar író, aki Szent Istvánnak egyik legnagyobb államférfiúi bölcseségre valló tettét — bámulatra méltó tudatlansággal — politikai bűnnek, átok-nak minősíti és Szent István napjától megtagadja a nemzeti ünnep jellegét. Még szomorubb, hogy akadt egy magyar lap, a biharmegyei szabadelvű párt közlönye, amely ennek a legszentebb nemzeti érzületünket kigúnyoló förmedvénynek helyet adott hasábjain.

Szent István királynak Imre fiához intézett mondásának: »az egy nyelvű, egy erkölcsű ország gyarló és erőtlenségével tisztában van mindenki, aki csak valamennyire ismeri Magyarországnak legalább »dióhéjba szorított« történetét. Régi és újabb történetíróink valamennyien Szent István államférfiúi bölcsességének eklatans megnyilatkozását látják azon tettében, hogy a művelt külföldről bölcseseket, nemeseket, papokat hívott be, hogy azok eszközei legyenek a keresztény hit és az azzaljáró civilizáció terjesztésében.

Akkor az ország már meglehetősen egynyelvű volt, a szláv fajok beolvastása megkezdődött.

»Csakis a nemzetnek ez egyneműsége és szembetűnő képessége, az idegen elemeket magába olvasztani, magyarazzák meg, hogy a böles király az idegenek befogadásában és behívásában, nem láthatott nemzetére nézve veszélyt. Midőn királysága egyik végétől a másikig magyarul beszéltek: mit változtathatott az állapotokon néhány száz vagy ezer német és olasz harcos, pap és mesterember? Csak ez a szempont magyarázhatja meg kellően Imre fiához intézett oktatásának azt a híres mondatát, melyben a leendő királynak a jövevények és vendégek befogadását köti szívére.

»Oly nagy a haszna a jövevény férfiakkal és a vendégeknek, hogy méltán tehető a királyi ékességek közt hatodik helyre. A római birodalom is az által vált hatalmassá és királyai az által lettek dicsők és fenségesek, hogy mindenfelől oda özlönlöttek a bölcses és nemesek. Mai napig rabszolga volna Róma, ha Aeneasék nem tették volna szabaddá. Mert amint különböző vidékekről és tartományokból jönnek a vendégek, úgy hoznak magokkal kü-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Ketten.

Írta: Prigl Olga.

A könnyű, világos otthonkájuk volt rajtuk s a nagyobbik kényelmesen felkényőkölt az asztalra, míg szeme gyorsan futottak az elébe tett írást s a czeruzát csupa szokásból végigvizsgálgatta a szájszéléin. Jelönként tette le, mikor egy-egy átnézett feladvány alá odakanarította a nevének kezdőbetűjét. Erős, szép vanással, mintha férfi keze jegyezte volna. A kisebbik leány, a huga, valami kézimunkán varrt, de csak sehogysen ment előbbre. Letette felvette, az ujját is megszurta egy párszor, majd szólni akart, s mintha megbánta volna, — köhögéssel maszkírozta a dolgot.

— Sok hija még? — kérdezte végre csaknem elfogulva.

A nénye megrázta a fejét.

— Nem . . .

— Szeretnék ma kimeenni, — szólalt meg újra. Tudod, ma sokat vasaltam, s a fejem fáj a széntől . . .

Az idősebbik ledobta a czeruzát, s aztán

hátradölvé a széken, fáradtan egyengette a vállait.

— Ha nem gondolod hogy késő lesz ránk . . .

A kicsi felugrott, ruganyosan mint a lapda s aztán hihetetlen gyorsasággal vette elő a szekrényből a kimenő ruháikat. Csicseregve futott a kalapokért, s nem telt bele öt perc, hogy a két leány kint volt az utcán. Szorosan egymáshoz simulva haladtak s a sétélő közönség visszanézett rájuk.

— Szép két leány, — mondta egy másik.

A férfiak fixirozták őket, egy kettő a ki ismerős volt, — mélyen levette előttük a kalapját.

Hedda szorított egyet a nénye karján:

— Ott jön Jakab . . .

— No, és szinte belepiraltál, — szekírozta amaz.

Hedda hangja fátyolos lett az izgalomtól s idegesen mondta oda:

— Remélem nem fogsz ellent mondani neki . . .

Ilka csodálkozva nézett a hugára:

— Miben? Nem értelek . . .

Hedda felkaczagott:

— Oh, oh! s szeretett volna a nénye nyakába borulni. Édes kis szentem, kis ártatlanom

te! — Hát nem vettél észre semmit? Nem tudod? Persze, persze, Jakab olyan jámbor arczokat vág, hogy azt gondolnád kettőt se tud olvasni.

Ilka elgondolkodt:

— Csek tán nem? . . . S míg a huga valóságos ömlengésbe tört ki, — szinte féltékeny lett Jakabra.

Szégyeld magad Hedda olyan szerelmesnek lenni.

A leány elhallgatott s majdnem félve nézett a nényére, a ki talán soha se volt szerelmes nem is lesz.

— Legalább szólt-e néked valamit? — kérte az tőle kis szünet mulva,

Hedda durczásan biggyesztette föl az ajakát, Hogy szólt-e már? hogy ne szólt volna Egész komolyan a ma egy heti mulatságon nyilatkozott, mikor elkérte hajamból a piros-székfűt.

— S te odaadtad neki? — szörnyűködött a nénye.

Hedda kacagott s csufolta likát.

— Oh, oh, — s aztán is szeretett volna még hosszasan, szívből nevetni. De Jakab Sándor karesu, magas alakja már egész közvetlen közel tünt föl mellettük. Hedda alig tudta oda-mondani a nényének.

SZÜLŐK
 figyelmébe!

Az iskolaév kezdetére
 gyermekeknek

CZIPŐK, KALAPOK, INGEK, GALLÉROK

és kézelők, zsebkendők, harisnyák

a legjobb és megbízhatóbb minőségben, ugyszintén

utazókofferek és esőernyők.

ARANYI és ROTH-nál

Nagyvárad, Zöldfa-utca

Áruház 36. sz.

lönböző nyelveket és szokásokat, különböző ismereteket és fegyvereket. Mindezek díszítik a királyi udvart, emelik annak fényét és elrémítik a külső hatalmasságok gőgjét. Mert az egy nyelvű, egy erkölcsű ország gyarló és gyöngye. Azért meghagyom neked, fiam, hogy jóakarattal lásd el és becsületben tartsd őket, hogy szívesebben tartózkodjanak nálad, mint egyebütt. Magyar királynak volt fenntartva e kiválóan humánus és észszerű elv kimondása. De egész összefüggésében mégis csak úgy érthető meg, ha háttérül az akkor egy nyelvű, egy erkölcsű országot tételezzük fel.

A zsidó vallásu Marczali Henriknek millenniumi történetéből idéztük e sorokat. Azt hisszük, elfogulatlan tanu, nem tartozik azok közé, akik István királyt szentnek tisztelik.

Marczali fejtegetését — tekintettel a »Szabadság« czikkére — azzal egészítjük ki, hogy a Szent István által behívott németek és olaszok csakhamar teljesen megmagyarosodtak s olyan fiakat adtak a magyar hazának mint p. Pázmány Pétert, a mai magyar irodalmi nyelv megteremtőjét.

Hogy Szent István halála után a külföldi nemzetiségek betelepítésénél nem követték — sőt ma sem követik — Sz. István intelmét, hogy csak »bölcseket« engedjenek be, akiktől tanulhatott volna nemzetünk és hogy ezek a betelepített és bevándorlott nemzetiségek nem magyarosodnak meg máig sem, — abban, gondolom, nem Szent István a hibás. Ezt Szent István emlékével csak az hozhatja összeköttetésbe, aki teljesen ismeretlen ez ország viszonyaival, vagy akit a semmit tekintve nem vevő rosszakarat vezet. (Pester Lloyd kifejezése).

Arra, hogy a szabadelpvűpárt, melynek egyik vidéki közlönye tapintatosnak látta közzétenni ezt a csudabogárczikket, hogy ez a párt milyen nemzetiségi politikát követ? — ezuttal nem terjeszkedünk ki. Annyi az eddigiekből is látszik, hogy ez nagyon távol áll Szent István politikájától.

* * *

Befejezésül még egyet. Aki e nemzeti ünnepet nem tartja meg az országos tör-

vény rendelkezése szerint, azt szigorúan bünteti a törvény. Mit érdemel az, aki izgat az egyetlen magyar nemzeti ünnep ellen? Mit érdemel az, aki minden ok nélkül ócsárolja emlékét a haza legnagyobb jóltevőjének?

Nem adhatunk reá teljes feleletet, de bátran kimerjük mondani, hogy az ilyen nem érdemli meg, hogy élvezze Szent István koronájának jótéteményeit. A magyar nemzetnek kiváló erénye a hála nagyja, jóltevői iránt. Aki Szent István áldott jobbát átok forrásának tartja, az nem méltó a magyar névre.

A miniszter az uzsora ellen.

Az ideai rossz aratás kedvezőtlen eredményeinek előrelátható következménye az lesz, hogy a kisebb birtokosok és munkások fokozottabb mértékben lesznek kénytelenek a hitelt igénybe venni. Nehogy a hitelt kereső közönség szorult helyzetét egyesek a törvény által meg nem engedett módon kihasználhassák, a kisebb gazdák és mezői munkások érdekében tegnap Perczel belügyminiszter körrendeletileg hívta fel Biharmegyét és Nagyvárad városát, hogy az 1883 évi XXX. t. cz. rendelkezéseinek végrehajtására különös gondot fordítsanak a hatóságok és a hitelügyleteket az alsóbb néposztályok körében folyton éber figyelemmel kísérik. Az e téren előforduló minden jelentősebb mozzanatról a közigazgatási bizottságot pontosan tájékoztassák és ha bármilyen jelenségek az uzsora elharapódzásáról tanuskodnának, a legszigorubb intézkedéseket vegyék fogantatba, Nagyváradon különösen jó lesz e rendeletet tudomásul venni azoknak, kik uzsoráskodással foglalkoznak. — Alig pár hónapja adtunk hírt egy ilyen uzsorás leleplezéséről, de van nálunk ebből a fajtaból sajnos még több példány, azért örömmel üdvözljük a miniszter rendeletét.

250 kilométer egy óra alatt.

Villamos gőzmozdony Budapest és Bécs között.

Egy rendkívül nagy horderejű javaslatot nyújtott be egy a magyar mint osztrák kereskedelmi miniszterhez Z i p e r n o w s k y mérnök

mérnök. Arról van szó, hogy e terv megvalósulása esetén a Bécs és Budapest közötti csaknem 300 kilométernyi távolságot nem egészen 2 óra alatt lehessen megtenni.

A Heilmann-féle rendszer szerint épülő villamos mozdony valósítaná meg azt a hihetetlen gyorsaságot, melyet csak nemrégiben próbáltak ki Franciaországban Havre Beuzeville, majd Nantes és Páris között, még pedig fényes eredménnyel.

A Heilmann-féle locomotiv két részből áll. Egy gőzmozdonyból és egy óriási erejű dynamo gépből, mely viszont ismét két elektro-motort hoz mozgásba. A gőzmozdony kereke perczenként 400-szor képes megfordulni és ugyanekkor 1350 lóerőt bír kifejtteni, melyet a dynamo gépből merít, mely a szerkocsi hátulsó részén van elhelyezve. Ez a dynamo-gép, 455 voltnyi feszültség mellett 1000 Ampérát — képes kifejteni.

A mozdony előre és hátra egyformán halad acommulator igénybevételével. Az egész szerkezete olyan egyszerű és praktikus, hogy a gépész egy és ugyanazon mozdulattal szabályozhatja a ventilátort, az áramelzárót és acommulatort.

Az utazás természetesen többé kerül mint a gőzmozdonynál. A mozdony súlya szintén rémületes, 120.000 kilogramm, azt az óriási nagy súlyt a rettenetes sebesség hozza magával, viszont meg van az a nagy előnye, hogy a legnagyobb gyorsaság mellett is a vasut minden rázkódtatás nélkül halad s dacára a kanyarulatoknak, az elérhető legnagyobb gyorsaság óránként 250 kilométer.

Micsoda nagy különbség ez, ha tekintetbe vesszük, milyen volt az 1828-ban készült híres liverpooli mozdony, mely óránként csak 15 kilométert haladt, csak 20 tonna súlyt bírt el. Ma már a gyorsvonatok 150 kilométert haladnak s a fentebbiek szerint pedig nemsokára már 250 kilométert.

A villanyerőnek a gőzzel való komplikálása egy amerikai mérnök találmánya, ki 1887-ben a »Rhode Island Company« megbízásából egy hatkerekű mozdonyt készített, mely 670 lóerővel bírt.

Zipornowsky találmánya már ezelőtt 2

— Érted, meg fog kérni, — hozzánk per-se nem jöhetett. S aztán semmi kifogás, hisz elvégre egy leánynak a sorsa . . .

Egy leánynak a sorsa, — csengett vissza Ilka lelkében kétszer, háromszor. Az, az a sorsa, hogy leigazza, rabjává tegye egy férfi, egy olyan férfi mint például Jakab Sándor is . . .

Különös furcsa érzés vett rajta erőt, szinte reszketett bele. A színe nekisápadt, s alig alig nyújtotta kezét a fiatal embernek.

— Nem is gondoltam, hogy még ma találkozhatunk — kezdte az a beszélgetést, meg lehetős konvenczióháisan.

A két leány zavartan nevetett egyszerre: — Vágyódtunk a friss levegő után . . .

Jakab Sándor a szellemes ügyes társalgó ma sehogyse tudott a témáival boldogolni. Egynek a czirkalmazásán törte a fejét, mikor gépiesen másról diskurált. Hogy menjen neki annak a kényes dolognak. Megkérni a testvérétől a leányt, a testvérétől, a ki talán rideg s elutasító lesz irányában s esetleg prédiká-cziót tart neki. Szinte hallani vélte a keskeny finom ajkáról gnyosan:

— Egy leány a ki képes föntartani magát . . .

Hanem csalódott. Ilka egyszer csak minden bevezetés nélkül szeliden, komolyan azt kérdezte tőle.

— Igazán szereti Heddát?

— Én, én, — ismételte, szívesen beleegyezem.

Végighuzta kezét a homlokán, mintha nehezére esett volna kimondania, s aztán meg

engedte, hogy egyik oldalon a huga, a másik oldalon Jakab Sándor csókolgassa, simogassa azt a kezét, s hogy hizelkedve szólítgassák kis mamájoknak.

Egymásra volt utalva a két leány mind- eddig. Hedda az örökvidám Hedda, mosolygóvá tudta varázsolni a kis szobájukat, mosolygóvá a komoly éret, likát, a ki pedig csak alig volt idősebb a hugánál. Hamar árván maradtak, s a nagyobbik leány anyja lett a kisebbiknek. Ugy s valósággal az a viszony fejlődött ki közöttük.

Hedda tartott a nénjétől, — az meg úgy bánt vele, mint valami kicsi gyerekekkel, kit be-czézetni szokás. Hogy is lesz majd ezután? — tündött Ilka. Haza jön az osztályból, s nem várja senki. Egymaga fog bolyongani az utcán, sétatéren, még az emberek is megsajnálják, akik ezelőtt együtt látták őket. A huga, az nem lesz soha többé az övé, az asszony az uráé, csak egyedül annak van joga hozzá. Igen, s Hedda is csak inkább oda fog húzódni. Csodálatos, mekkora változás megy végbe a leányok lelkében. Még a szemök is más, — nyiltabb ragyogóbb lesz, fény csillan belőlük mint a karika gyűrűjükből, valahányszor föl-emelik a kezüket.

Hedda tréfásan próbálgatta fel a nénje ujjára.

Hadd lám, hogy áll neked . . .

Az öreg nénijök, a kit a Hedda menyaszonysága alatt magukhoz vettek, — korholta érte:

— Nem jó az, az olyan lány sohse megy férjhez . . .

Ilka önkénytelen mozdulattal rántotta le ujjáról.

Alkonyodott. Hedda völégényével az ablakhoz ült, az öreg néni a diván sarkában szunyókált. Ilka is behunyta szemét, s aztán egyszerre csak olyan csodálatos képek tűntek elébe. A jövője mint egy czéltalan, végnélküli szürkeség meredt reá, a hol egyedül látta magát járni, kelni, minduntalan örök egyformaságban. Időről, időre találkozott egy-egy furcsa kísértettel, hosszú póklábai vannak, úgy fest min X de magyarul úgy hívják: tiz. Igen, tiz esztendő annak a neve, egy-egy határfa, megálló hely az emberi élet útján. Az első két X csak el-suhan fölöttünk, valóságos diadal iv. Virágot hint reánk, reménység zöld gallyát. Komolyabban jön a harmadik. Letöröl v lamit az arcunk pirosságából, s a rózsaszínű ruhánkat elcsukítja velünk a szekrénybe. A negyedik unalmas egyhangu, ásit ha ránézünk, vagy lehet gnyol is alattomban. Az ötödik valóság-gal ránk förmed, ha még fönnen hordjuk fejün- ket s temetőbe vezet, hogy görnyedt háttal vigyázzuk a sirokat: Nehogy megbotoljunk ben-nük. Az utána közetkező valamelyik már csak fejünk lesz bozonyosan.

Keresi, keresi mindenki a maga fejfáját, mennek az emberek szakadatlan. De tán mégse olyan szomorú, a hol ketten keresik, ketten mennek. Egyik a másikat kíséri, segíti. Szép mesével, búbajos hazugsággal kurtábbá teszi az utat egyik határfától a másikig. Mert szép mese, búbajos hazudozás a boldogság. Meg az-

évvel is szóba került, de akkor még olyan legyőzhetetlen akadályok merültek fel, hogy annak kivihetőségét mindenki csak mesének tartotta.

Most azonban egészen komolyan tárgyalnak már Zipernewsyval.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Augusztus 22. A nagyszalontai dalárda zászlófelavatási ünnepélye.

Szeptember 1. Ankét Kolozsvárott Bihar megye állattenyésztési ügyében.

Szeptember 2. Városi közigazgatási bizottsága ülés d. u. 3 órákor.

Szeptember 5. A megyei központi választmány ülése.

Szeptember 6. Biharvármegye közg. bizottságának ülése d. e. 10 órákor.

Szeptember 7. Városi közgyűlés d. u. 3 órákor.

Szeptember 24. Katonai lóvásár Nagyszalontán.

Szeptember 25—29. Lóversenyek Nagyváradon.

Szeptember 27. Katonai lóvásár Nagyváradon.

Régészeti és történelmi muzeum (Shlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **A pápa névnapja.** XIII. Leó pápa, Pecci Joakhim gróf ma tartja névünnepe. A világ minden tájáról érkeznek hozzá a szerencsekívánatok s a keresztények buzgó fohásza száll az ég felé, kérve Istent, hogy Krisztus földi helytartója sokáig egészségben érje még meg névünnepe.

* **A király születés napja a vidéken.** Ő csász. és ap. király feleségének legmagasabb születése napját itt Biharban is megtartották az ünnepélyes hálaadó isteni tiszteletet elől 9 órákor a r. kath. templomban, melyen alig volt valaki jelen, sem előjáróság, sem a csendőrség, még csak az iskolaszék sem, jól lehet eleve meglelt hirdette a templomban; — No de ez már felsem tűnő esemény számban megy, így volt ez már régtől. A király születésnapját *Belényesben* is szépen megünnepelték. Már a reggeli órákban kezdődtek az istentiszteletek a ref. gör. kath. és gör. kel. templomokban. A római katolikus templomban az

tán a furesa, fonák mathezis, hogy megosztott öröm kétszeres öröm, — tényleg áll. Négynek a fele tehát nem kettő hanem nyolcz, s ez így van az ember lelkében, hiába nevetnek rajta a matematikusok.

Sok minden zürzavar keringett az Ilka fejében, s a hideg, józan leány mintha ábrándozáson hapta volna magát. Jól esett neki az a gondolat, hogy egyszer talán ő érte is eljön valaki, a ki simogatni fogja a kezét, mint Sándor Heddát. Egymás mellé ülnek szorosan, s nem fognak törődni senkivel...

A szeme bizsergett, s a könyve szivárgott csöndesen. Ijedten törölte le, mint a ki szégyeli a gyöngességét.

Hedda s a vőlegénye ott állottak előtte mosolyogva, meggyújtott lámpával kezökben.

— Elaludtál édes, szép kis néném, pedig ha tudnád micsoda nagy összeesküvést szőttünk ellened, — borult nyakába Hedda, tréfás ijesztéssel.

— No, — nevetett Ilka, s szoritgatta mindkettőjük kezét.

Hedda odanyomta a borzas szűszke fejét a nénye arcához, s fülébe sugta:

— Kis mamám, ellopunk Miklósnak, — Zay Miklósnak, a ki régen szeret, csakhogy, — csakhogy fél ám tőled! Sándor mondta igen...

Ilka zavartan futott ki a szobából, s félig nevetve, félig elérzékenyülten fenyegette meg őket.

— De miket találtok ki, kis csacsik....

ünnepélyes nagy mise 10 órákor kezdődött, melyet Németh József esperes plébános tartott Schulz Antal tanár és Szabó Ferencz káplán segédkezése mellett. A teplom zsufolásig megtelt. Ott láttak: Véghső Gellért volt orsz. képviselőt, Benedek László járásbíró, Poynár és Petrovics albirákat, Kocsán aljegyzőt, Illés telekönyvvezetőt, Turcsányi joggyakornokot. A megye részéről ott volt: Beliczky Sándor főszolgabíró Vass és Markovics szolgabírók. A város részéről: Beliczay Elek főjegyző Papp Gergely pénztárnok, továbbá: Zárai csendőrfőhadnagy, Malinak adópénztárnok, Örlei postafőnök, Balka postatiszt, az állami iskolát Wucskies Julia és Aranka állami tanítónők képviselték. Mise alatt igen szépen énekelt a megerősített énekkar.

* **A színház építése tárgyában** kiküldött bizottság serényen működik, hogy ezt a kényes kérdést a legjobban megoldja. A kérdés tanulmányozásában már annyira előhaladtak, hogy közelebb megtartják az ülést, a melyre a következő meghívót bocsátották ki: A színháznak a Bazárszoros kiszélesítésével kapcsolatosan leendő építése előkészítésére kiküldött bizottság tagjait felkérem, miszerint f. hó 22-én d. e. fél 11 órákor a városház tanácstermében tartandó ülésre megjelenni sziveskedjenek. Kelt Nagyváradon, 1897. augusztus hó 21-én. Bordé Ferenc biz. elnök.

* **Szent István napja.** Hagyományos kegyelettel ülte meg tegnap előtt Nagyvárad városa első szent királyunk nemzeti ünnepét. A székesegyházban maga a bibornok végezte a szent misét nagy segédlettel. A prédikációt Léky Kornél káplán tartotta. Az isteni tiszteleten a hatóságok fejei s nagyszámu közönség volt jelen. A középületek s sok magánbázon a nemzeti zászló lengett.

* **Honvédtábornok a németiség ellen.** Rendkívül érdekes, följegyzésre méltó hírt közölnek a szegedi újságok Gaudernak József tábornokról, a szegedi első honvédlvasdandár parancsnokáról. A tábornokot minap a szegedi német orfeumnak két tagja kereste föl, s kérte hogy engedje át a honvédenekart egy ünnepi előadásuk alkalmára. A tábornok, a ki néhány évvel ezelőtt egy közös huszárezred parancsnoka volt, s ma sem beszél tisztán magyarul, német nyelven, szó szerint ezt válaszolta a két artistának:

Magyarul: Uraim sajnálom, hogy nem lehetek a szolgálatukra. A mi zenekarunk egyáltalában nem illik német előadásokhoz. Es egyébként is mi azért vagyunk itt, hogy a német áramlatot elnyomjuk.

* **A bihari millenniumi szobor.** A bihari millenniumi szobor ünnepély szept. 1-én lesz megtartva, bankettel összekötve, mely a bihari olv. kör előtti téren lendő lombsátor alatt megy végbe. Meghívók eddig még nincsenek kibocsátva. Az előkészületek nagyban folynak, a turul madarat is feltették már a szoborra, melynek kiterjesztett szárnya mintegy 2 méter s csőrében kardot tart. — Az eddigi megállapodás szerint Telegdy József szabadalvü- és Illyés Bálint 48-as orsz. képviselők fognak a szobornál beszédet tartani. A megye nagyszámban fog képviseltetni. A környékbeli ev. ref. tanítók az itteniekkel énekkart alakítottak, több hazafias dalt fognak énekelni. — Egy egyszerű lovas bandériumot is szerveznek.

* **Huzly Sándor temetése.** A mindenki által szeretett, volt debreczeni kispópost Huzly Károlynak öcsét temették el Debreczenben. Egy megindítóan szenvedés teljes élet után jutott el az örök nyugalomhoz. Valóságos tipikus alakja volt Debreczennek, hol mindenki ismerte a szelid, megtört férfit, kinek arcára oda nyomta bélyegét az a kegyetlen tudat, hogy csak napjai, nem évei vannak hátra, daczára annak, hogy még életének delére sem jutott. Lassan ölt, irgalmat nem ismerő gerincz baja

kisérté őt lassu nehézkes sétáin s vitte-vitte csendesesen a temető felé. Dr. Wollaffka Nándor vál. püspök-plébános segédlettel végezte a temetési szertartást, a mely után az elhunyt koporsóját, a koszorúk halmazától borított gyászkoocsin vitték örök nyugalóhelyére, a r. kath. temetőbe.

* **A nagyváradi honvédek elutazása.** Tegnap délelőtt tartották a nagyváradi honvédek az utolsó lögyakorlatot a nagy gyakorlatok előtt. A Kardó közelében megtartott 10 percnyi gyors tüzelés alatt mintegy 4000 frt áru töltenyt használtak el. — A király gyakorlatokra mit már említettük holnap délután 3 és 4 óra között egy 35 vagonból álló külön vonaton indul el a tartalékosokkal jelenleg mintegy 1300 emberből álló ezred. A mozgalmas képek bizonyára sok szemlélője lesz a nagyváradi indóházánál. — A bakák kedden hajnalban érnek csak Rákosfalvára, honnan rövid pihenés után gyalog mennek egész Tatáig. Természetesen utközbe is több szünetet fognak tartani. A visszatérés csak szeptember 17-ik tájban lesz. A vezérkar megállapodása szerint a tatai hadgyakorlaton a döntő ütközet szeptember 13-án lesz. 15-én délben lesz a lefuvás s még az napon hirdetik ki ő Felsége elismerését. A király szeptember 10-én érkezik meg Tatára, a melynek állomásán Tata város képviselőtestülete bandériummal és Komárommegye törvényhatósága fogadja ő Felségét a millenniumi diszfelvonuláskor bemutatott ünnepi diszben s megvárják Vilmos császár megérkezését. Frigyes Ottó főherczeg szeptember 9-én érkezik Tatára s e napon Beck báró tábornagy előgyakorlatot végeztet a hadosztályokkal. E hírünkkel kapcsolatosan említjük meg azt is, hogy a Bécsből Nagyváradra helyezett 7-ik számu huszárezred — mint bécsi levelezőnk írja — jövő hét végén indul Nagyváradra. A huszárok az egész utat lóháton teszik meg városunkba szeptember első felének utolsó napjaiban érkeznek.

* **Tranverzális műtról.** A nagy tranverzális alföldi műtűhöz szükséges háromezer darab kerékkötő oszlop szükségletet, melynek beszállítására és a szükséges munkák elvégzésére az aradi magy. kir. államapészeti hivatal pályázatot hirdetett, a megtartott árlejtésben Incze Lajos mérnök, nagyváradi vállalkozónak adta ki a munkát, ki 32 százalék árleengedéssel volt hajlandó azt elvégezni.

* **Az »Elektra« előadás fényképei.** Mint annak idején megirtuk volt, Fekete Sándor helybeli udvari fényképész, a mult vasárnapi »Elektra« előadásról több pillanatifénykép felvételt eszközölt. A kitűnően sikerült felvételek, melyek közül különösen a »hamvveder jelenet« megkapóan szép, tegnap óta Feketének a kishídfőnél lévő kirakatában láthatók. A képeket egész nap számosan nézik. A 4 kép közül az előadás közepén felvett jelenetet az »Uj-Idők« ma megjelenő száma reprodukálja, egy czikk kíséretében, mely meleg hangon emlékezik meg az előadásról.

* **Beszédits nyugdíja.** Tudvalevőleg Beszedits János városi mérnököt a nyugdíjbizottság szeptember hó elsejétől nyugdíjazni fogja. A mérnöki hivatal már megindította az intézkedést, hogy a megüresedő állásra a pályázatot kiírják.

* **Járvány statisztika.** Dr. Popovics György megyei főorvos betérjesztette az alispánhoz Biharvármegye járvány statisztikáját az augusztus 1-től 15-ig terjedő időről. A kimutatás szerint az egészségi viszonyok még folyvást igen kedvezőek, a mennyiben járványos betegségek előfordulása a következő: k a n y a r ó b a n megbetegedtek 28-an, kik közül 1 meggyógyult, 23 ápolás alatt van, 4 meghalt, v ö r h e n y b e n 12-en meghaltak, 41-en meggyógyultak,

2 ápolás alatt van; h ó l y a g o s h i m l ő b e n 3 meghalt, 2 ápolás alatt van, 2 meggyógyult; r o n c s o l ó toroklobban csupán 1 ember betegedett meg; h ő k h u r u t b a n 43 szenvedtek, kik közül 3 meghalt, a többi ápolás alatt van.

* **A magyar Bayreuth.** A nagyváradi »Rhédey« kertben megtartott s oly fényesen sikerült »Elaktra« előadás, ha () tásaiban nem várt eredményeket szült. — A gyönyörű előadás nem csak Nagyváradra nézve hagyott maga után örök nyomot, hanem nincsen kizárva lehetősége annak, hogy a Rhédey kerti Elektra örök emlékü lesz a hazai művészet terén, egy csillag annak egén.

A legnagyobb magyar tragika így szólt a »Rhédey« kertben hogy legyen Nagyvárad a magyar Bayreuth s ime alig egy hete még csak már is irány és mérvadó fővárosi és helybeli körök is férfiak foglalkoznak az eszmével, hogy a nagyművésznő ezen óhaja teljesebbé menjen. Tekintélyes fővárosi éshelybeli írók munkálkodnak rajta, *hogy nekünk magyaroknak legyen Nagyvárad az, ami a németeknek Bayreuth* s hogy a terv, nem marad csak örökké terv, záloga, emeltudatunk és hitünknek ama szent buzgalom, mely azt az írók és művészekből álló bizottságot vezeti, mely f. hó 29-én, az előmunkálatok megbeszélése céljából a Püspökfürdőben összegyűlt. A Püspök-fürdő lesz a találkozás helye, hol elmondhatjuk egymásnak, mi szívünkön fekszik. Előértekezlet lesz az minden előzetes program nélkül. More patrio áldomást iszunk, hallgatjuk, ki nek mi a véleménye a jövőndő leendő felől. Mert egy kétségtelenül megindított rokonszenves mozgalmat nem szabad abba hagynunk azzal, hogy egyszerűen nyugtazzuk a kivívott sikert. Ez annyi volna, mint félreérteni, leszeregni Nagyvárad kulturmisszióját, — mint értékével jóval alább taksálni azt az erőt, mely lakosságának intelligenciájában, lelkesedésében és művészszeretetében lakik. Hiszen úgy halljuk, máris érdekesnél érdekesebb tervekről beszélnek a fővárosban. Egy állandó klasszikus szinpadról, mely egyaránt alkalmaz lenne az antik görög művészet, Plautus vigjátékai, a magyar passiójáték stb. befogadására és istápolására.

* **Eljegyzés.** A nagyváradi kir. kath. jogakadémia egyik jeles tanára, közéletünknek tevékeny, rokonszenves tagja dr. H o v á n y i Gyula eljegyezte orvosi karunk egyik kiváló tagjának dr. K o r d a Kálmánnak, kedves, szép és művelt leányát, I r é n kisasszonyt.

* **A polgármester a rendőrségül.** Emlegették már, hogy dr. Bulyovszky József polgármester megkezdte a rendőrség vizsgálatát. Tegnapelőtt P a p o l c z y Ferencz alkapitány hivatalát és a f ő r v o s i hivatalt vette alapos áttekintés alá s teljes rendben találván mindent, megelégedését nyilvánította.

* **Vendéglősök kongresszusa.** A vendéglősök idei kongresszusa szeptember 22-én és 23-án lesz Szombathelyen. A szombathelyiek erősen buzgólkodnak, hogy a kongresszusra érkezőket méltón fogadassák. Résztvételi díj 2 frt, mely vagy Szombathelyre a kongresszusi bizottsághoz, vagy Budapestre a »Vendéglősök Lapja« szerkesztőségébe küldendő. A kongresszusnak fontos tárgyai lesznek, így a vendéglősök nyugdíj-ügyének rendezése is. Különben Ihász György országos mozgalmat indított a képviselőházhoz beadandó memorandum aláírására, melyben a vendéglősök érdekében számos reformot sürget, így a regále eltörlését s a bor és a sör fogyasztási adójának leszállítását stb. A memorandumot már több ezer vendéglős aláírta.

* **Megszűnik a kis lutri.** Még csak tizenhárom huzás a kis lottó élete, melyet október elsejével végleg beszüntetnek, nem valami nagy öröme a számokkal álmódó nénikéknek, akik-

nek a keserves krajczárkaiból milliókra menő jövedelmét szerzett az állam. A gyűjtődék ova-dékait a jövő év elején utalványozzák ki.

* **Halálos véletlenség.** B e d e Péter székelyi szőlőpásztor — mint ottani levelezőnk írja — a napokban a kora reggeli órákban a puskáját megtöltvén, éppen indulni akart a szőlők őrzetére, melyek ilyen tájban erős dézsmálásoknak vannak kitéve, midőn a kezében levő fegyver véletlen elsült s az éles golyó átfurta a szerencsétlen gyomrát. A lövés zajára elősiető házbéliek a vérben fetrengő embert azonnal ápolás alá vették, de Bede alig néhány perc múlva kiszivedett. A vizsgálat szerint az öngyilkosság ki van zárva s a halál tisztán véletlen balesetből állt elő.

* **Hasba szúrta a társát.** A huszár pusztán N y e r c z á n György és Vigyikán Tógyer cselédek szántás közben összeszóllalkoztak a nagy szóváltásnak szomorú és komoly vége lett, mert Vigyikán társát bicskájával úgy hasba szúrta, hogy a szerencsétlen ember élet-halál között van és nem sok reményt fűznek életben maradásához.

* **Angol miniszterek szálloda számlája.** Az angol gyarmatügyi miniszterek nejeikkel és titkáraikkal Londonban tartózkodtak Viktória királynő jubileuma alkalmával. Ott tartózkodásuk öt hétre terjedt ki s ez alatt az állam fedezete ellátási költségeit. London, sőt mondhatni a világ legelőkelőbb fogadójában a Hotel Cecilben laktak s mint egy angol újságban olvassuk ellátási költség címén 7000 font sterlinget fivetett ki érettük az állam.

* **Vadászat a város házában.** A közmondás szerint a nyulból jáger, a krinolinból pedig »hozentráger« lett. Ilyen átalakulások után csakugyan alig van még új a nap alatt. Most már nem a vadásznak kell a vad után gyalogolni, hanem a vad megy a puskacső elé. A városháza udvarán ezelőtt másfél évvel egy vadmaeskat öltek, amely valahoné négy eszendes éjjelen odatévedt. Volt nagy riadalom; mint a nevezetes hét sváb, a tisztviselők egy része már azon gondolkodott, hogy a hagyományos mesét a nyulról nem sokára újból felelevenítik; szerencsére azonban sikerült a veszedelmes vadat lepuskázni. Tegnap egy másik specialitást láttak a városházán. Egy fiatal vad nyul ütött tanyát a városháza udvarán volt. Irtás-futás, míg sikerült el fogni a kis nyulat s gondozás alá vették. A tisztviselőknek egy része most már attól fél, hogy nem sokára vadászok is tanyázní fognak a városháza udvarán s hajtóvadászatot rendez a város. Még majd utóbb vadász fegyverekkel látja el Nagyvárad városa tisztviselőket.

* **Tűz Biharon.** Tűzeset volt tegnap f. hó 18-án éjjel 11 órakor Bihar-községben. A kigyuladt és leégett Tóth Ferencz háza, mivel oltásról szó sem lehetett. A gyors segély is a szélesednie tudható be, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt.

* **Betörő fiúk.** S o m o g y i Mihály köröstarjáni lakoshoz tegnapelőtt fényes nappal betörték Árgyilán Demeter 20 éves és Árgyilán János 15 éves két fiatal fiú és az almáriumot feltörték s abból 50 frt készpénzt s egy 20 frtos órát elloptak. A csendőröknek letartóztatásukkor bevallották tettüket s azt is, hogy a sövénybe rejtették el a lopott pénzt és órát, de midőn a helyszínére kimentek már nem volt semmi a helyen és most tagadnak mindent, a két fiatal jó madarat bekísérték a kir. ügyészséghez.

* **Ki az idgennel!** Ihász György a »Vendéglősök Lapja« hasábjain lelkes és jól megokolt indítványt tesz arra, hogy a vendéglősök és a kávéházakból az idegen, különösen a német lapok kiküszöböltesse. Öszintén óhajtjuk, hogy a vendéglősök karolják föl ezt az üdvös indítványt, mert nem lehet érdekünkben az, hogy pénzünk ezen az uton is külföldre vándoroljon. Pártoljuk a hazait, ki a nemzeti érületet rontó, idegen lapokkal!

* **Térzene.** A debreczeni 39 gyalogezred zenekara tegnap este 1/2 8 to l fél 9-ig a Szent-László téren a »Müller czukrázdával szemben valogatott műsorral ténenét rendezett. Az idei évadban valószínűleg utolsó ténzenének nagy számu hallgatója volt.

* **Három gyermek a kerek alatt.** A vigyázatlan sebes hajtásnak már sok áldozata volt, még sem okulnak eléggé a kocsisok. Tegnap Krupka Károly várad-velencei lakos szekerevel a kocsis gondatlansága folytán három kis gyermeket elgázolt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

* **Katona-zene a Lloyd kioszkban.** Ma este a debreczeni 39. gyalogezred zenekara 8-tól 12-ig zene-estélyt rendez, válogatott műsorral.

* **A tanév kezdetével felhívjuk a t. szülők figyelmét a Fő-utcán lévő Reichard-áruházára, hol mindenféle férfi női és gyermekcipőket a lehető legjutányosabban lehet beszerezni ugyancsak ott nagyválasztékban kaphatók angol, olasz és francia különlegességek. Pontos kiszolgálásról és jó minőségükről a közönség vásárlásai által szerezhet magának bizonyítékot.**

Vidéki szülők figyelméke. Uri család leány gyermeke a jövő tanévre teljes ellátásra elvállaltatik egy gyermektelen állami hivatalnok családjánál; a hol azonkívül francia és német nyelv oktatásban a legalaposabban és legtekéletesebben igen jutányos díjazásáért részesülhetnek fiatal gyermekek avagy felnőttek is, de kizárólag hölgyek. Czím Papp Lajos Nagy-Pereces utca 743.

* Egy felsőbb kereskedelmi iskolai tanuló a közlegő tanévre korrepetitornak ajánlkozik elemi vagy polgári iskolai tanulók melé szerény feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vidéki szülők figyelmébe. Özevgy úri nőnél a jövő tanévre egy-két leány- vagy fiúgyermek teljes ellátásra elvállaltatik jutányos ár mellett. Zongora is áll rendelkezésre. Czím: Apácza-utca 389. szám.

Megmérgezte a férjét.

— Végtárgyalás —

Folyó év május 13-án nagy szenzációja volt a nagyváradi »rét« városrésznél. Miklovics József szabó segédet felesége megmérgezte.

— Nem bírta el a nyomorúságot, meguntta már az ütlegeket, a melyeket el kellett szenvednie. Ezért ölte meg Kiss Eszter az urát! . . . — Ezt suttogták, de senki nyíltan nem merte hirdetni a szörnyű tettet.

Ugy történt a dolog, hogy Miklovics József szabósegéd máj. hó 14-én ismét illuminált hangulatban érkezett haza. Lerészegedett a sárga földig.

Ilyenkor azután volt a feleségének mi hallgatnia és szenvednie. Most sem történt ez másképp, de ezúttal az eltévelyedett ember nemcsak a feleségére, hanem arra az ártatlan kis porontyra is, ki még az »apa« szót sem tudja elgagyonni, felemelte a kezét.

Három év óta tirt ez már így. Az asszony szomorúan látta, mint veri el férje néhány száz forintnyi hozományát. Nem is tartott ez sokáig, de Miklovics ezután sem hagyott fel a korhelykedéssel. Most még nehezebb volt az asszony sorsa. Miklovics a feleségének a ke-reszményéből elégitette ki szenvedélyét.

Kiss Eszter türt sokáig, a mig szive ki nem csordult a keserüségtől. Sokszor megkísérelte már, hogy férjétől, a sorsnak e rettentő csapásától, megszabaduljon, de az beléje kapaszkodott, nem eresztette.

A mikor a részeg gember még a gyermekét sem kímélte, ekkort villant fel agyában a gondolat, hátha úgy szabadítaná meg magát férjétől, hogy az ártalmatlan legyen mind-örökre.

Megmaradt egy darab mósósódája; azt keverte bele a pöszmétébe, a melyet férje azután azalatt, mig felesége munkában volt, megevett,

A mérégnek hatása nem maradt el. Mik-

lovics nagyon rosszul lett. Ekkor érzett csak némi lelkifurdalást az asszony. Orvost hivatott, a kinek gyógyszerére a beteg kissé jobban lett ugyan, de azért néhány óra múlva mégis meghalt iszonyu kínok között.

Mikor a halottkém eljött a halotas házba, Kiss Eszter elmondta, hogy a férje a legutóbbi napokban ismét nagyon sok pálinkát ivott. A halottkém konstatálta, hogy Miklovics József halálát valószínűleg szeszmergezés okozta.

Miklovicsot eltemették, felesége meg is siratta. Néhány nap múlva azonban már mindenfelé szntogni kezdtek:

— Kiss Eszter megmérgezte az urát.

A rendőrkapitányi hivatalhoz egy névtelen levél érkezett, melynek írója igaz érzésű egyénnek nevezi magát és felhívja rendőrség figyelmét azokra a gyanus körülményekre, melyek között Miklovics József meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást és kihallgatta a bevádolt asszonyt, ki be is vallotta bűnét.

Elmondotta, hogyan feccsélte el Miklovics a vagyonát, mennyit kellett szenvednie, úgy, hogy minden áron szabadulni akart férjétől. Ezért mérgezte meg az urát.

A végtárgyalás.

A nagyvárad kir. törvényszék tegnap tartotta meg ez ügyben a büntügyi végtárgyalást.

Elnök! Milye Gyula, szavazóbírák Fassie Pál és Simay Gyula, jegyző Marosi Endre.

A reggel 9 órakor kezdődő végtárgyalásban csak este 7 órakor hirdették ki az ítéletet.

A vádbeszédet dr. B a l á z s Elemér királyi alügyész tartotta. ki kötélt általi halálbüntetést indítványozott.

Dr. D é s i Géza hatóságos védbeszéde után a törvényszék hosszú tanácskozással vissza a **gyilkos özvegyet hat évi fegyházra ítélte.**

A vádlott, ki most is beismerte, hogy azért kevert szódát a püszmétébe, hogy férjét a részegségtől megundorítsa, az ítélet ellen felebezett.

EGYESÜLETEK.

A **gyulavidéki rom. hath. tanítók gyűlése.** A „Gyulavidéki rom. kath. néptanító-egylet” 1897. évi augusztus hó 30-án **Endrődön**, a központi iskola helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Reggeli 9 órakor szentmise, melyen a tagtársak testületileg részt vesznek. 2. Elnöki megnyitót, tartja Kny Antal. 3. Titkári és pénztári jelentés. 4. „A r. k. iskola a második ezredévben”, értekezés, tartja Fetszer József tanító. 5. „Megoldhatja-e feladatát a gazdasági ismétlő iskola” értekezés, tartja Kelemen László tanító. 6. Rónay János jelentése a segélyalap f. évi. nagygyűléséről. 7. „A beszédértelem gyakorlat tanításáról a magyar nyelvű iskolákban”, értekezés, tartja Buday Alajos tanító. 8. Indítványok és időközben felmerülő kérdések magvitatása. Gyulán, 1897. augusztus hó 18-án. Kny Antal esperes, egyleti elnök. Székely Lajos, tanító, egyleti titkár.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Egy nagyváradi szerző munkája.

»Két magyar műdal« jelent meg a napokban **Rátky** Endre nagyváradi zenetanártól. **Petőfy** S. »Elfojtott könnyek« és **Rudnyánszky** Gyula »Kitéptek karjaiból« című hangulatos, költeményeket zenésítette meg a szerző. Már maga a füzet címe, a »Mintadal« jelenti, hogy a zeneszerzőt a szövegek megzenésítésével magasabb aspirációk vezették, mint a milyenekkel egy népdal költő a közönség előtt megjelenik. Ha meggondoljuk, hogy a dalköltészet ná-

lunk még mindig csak népdalokat termel, hogy műdalt írni és kiadni nálunk még merész vállalkozás, úgy kétszeresen gratulálhatunk a fiatal zeneszerzőnek, hogy tehetségével, zenei képességével, sikerrel tette meg a lépést erre a még ismeretlen s kevés anyagi haszonnal kecsegtető terrénumára a zeneírásnak. Mindkét dalban van valami nem közönséges, valami, a mi új és érdekes, a néjkül, hogy bizarrá válnék.

Mig **Petőfi** költeményének feldolgozását határozott drámai erő és szokatlan melódikus mozzanatok jellemzik, addig a **Rudnyánszky** dalában inkább kerekdedség, simaság és báj az uralkodó jelleg.

Midőn e kis füzetet a dalkedvelő közönségnek őszintén ajánljuk, ezt azon reményhöz tesszük, hogy a szerző nevével még gyakran találkozni fogunk. sikeréhez gratulálni gyakrabban lesz alkalmunk, különösen ha majd sikerülni fog neki a dalszerzésnél inkább páros, mint páratlan ütemeket használni.

A mű ára egy frt. — Kapható a szerzőnél Nagyváradon, ki művét **Amon Margit** urhölgynek ajánlotta.

— **Deharbe kátémagyarázat.** Az iskolai év közedtével tisztelettel tudatom, hogy három kiadást ért — legújabb **D e h a r b e** Tóthfalussy Róm. Kath. Káté az egyedüli életterjedt könyv, melyet nem nélkülözhetnek sem a hitelemzők sem a főtiszt. papság, s egyáltalában mindazok, kik tanítással vagy predikálással foglalkoznak. avagy akik a synodalis vizsgára készülnek. A 28 ives mű megrehdelhető 1 frt 60 kr. Tóthfalussy Dániel hittanár, s hitelemzőnél Szatmáron.

TANÜGY.

Beiratások a községi iskolákban.

Nagyváradváros összes községi iskoláinál, nevezetesen: a polgári fiu, polgári leány, elemi fiu, elemi leány és ismétlő leányiskoláinál az 1897—8-ik tanévi beiratások folyó évi szeptember 1—4-ig, naponkint d. e. 8—11, d. u. 3—5 óráig és 5-én — vasárnap — d. e. 8—11-ig, a felvételi, javító és pót, valamint a polgári fiu és az elemi iskolai magánvizsgálatok szeptember 1-én és 2-án, — a polgári leányiskolai magánvizsgálatok szept. 3 és 4-én tartatnak meg.

A rendes tanítás szeptember 6-án — hétfőn — veszi kezdetét.

Iskolai díj: a polgári fiuiskolánál 17 korona 30 fillér;

polgári leányiskolánál 21 korona 30 fillér; elemi fiu- és leányiskoláknál 8 korona 80 fillér.

Az ismétlő leányiskolák növendékei semmi nemű iskolai díjat nem fizetnek.

A mindennapi tanköteles korban — 6—12 év közt — levő növendékek, szegénységi bizonyítvány alapján tandíjmentességben részesülnek. A 12 élet évet már betöltött szegénysorsu növendékek közül csak azok tarthatnak igényt tandíjmentességre, kik az előző osztályt kielégítő eredménnyel végezték s a tanév folyamán szorgalmasak.

Miről az érdekelt szülék és gyámok oly felkéréssel értesítettek, hogy gyermekeiket — gyámoltjaikat — a fentemlített határidőn belül az iskolába annyival is inkább beírassák, mert mulasztás esetén a 6—12 éves mindennapi tanköteles korban levő, valamint a 15-ik életévet még be nem töltött ismétlő leányiskola köteles növendékek szülei, a törvény értelmében pénzbírsággal fognak sújtatni; a 12 életévet betöltött növendékek pedig a mindennapi iskolába egyáltalán nem vétetnek fel, vagy különös méltánylást érdemlő esetben kivételképp kérvényezés alapján nyerhetnek a felvételre engedélyt.

A család és iskola minél gyakoribb érintkezése az iskoláztatás eredményének igen fontos és elengedhetlen feltétele levén: felkéretnek a szülék, gyámok, hogy gyermekeiket a beiratásra

személyesen elkísérjék s a tanév folyamán gyermekeik magaviselete és előmenetele iránt az osztályfőnökök, illetőleg osztálytanítóknál, esetleg az igazgatóknál tudakozódjanak.

Nagyvárad, 1897. év augusztus hó 19-én.

Réz Mihály,

közs. isk. felügyelő igazgatója.

S P O R T.

Bicikliz verseny.

— Nagyvárad és B.-Ujfalu között. —

Tegnap délután 3 órakor indultak el a nagyvárad pályá udvar előtti térről a Nagyvárad és B.-Ujfalu között rendezett 40 kilométeres bicikliz távverseny versenyzői. A versenybizottság tagjai a következők voltak:

Bölony György főszolgabíró, elnök; ifj. Mórincz Pál szolgabíró időmérő; dr. Berkovits Miklós (Nagyvárad), Kerekes Gyula főjegyző, dr. Reichenberger Fülöp, Fernbach Manó, Tardy György versenybírák. Indító: Havas Hugó.

A távversenyre neveztek:

Czillér Imre, Demetrovics Jenő, Dukesz István, Fehér Emil, Jüngling F. József, Kubinyi László, Körösnadányi Nadányi Andor, Légrádi Viktor, Urbanek Antal.

Indultak a következők:

Czillér Imre (10 p.)
Urbanek Antal (8 p.)
Légrádi Viktor (7½ p.)
Fehér Emil (4 p.)
Kubinyi László (3 p.)
Demetrovics Jenő (2 p.)
Jüngling F. József (1 p.)*

A versenyzők Urbaneket kivéve valamennyien »Adria« féle gépen indultak. A starter Schinutzler M. volt.

Díjak:

Az elsőnek: ezüst óra a berettyó-ujfalui hölgyek díja.

Másodiknak: egy ezüst szivarka tárcza az »Első magyar varrógép és kerékpár részvénytársaság helybeli képviselője Grósz Frigyes által felajánlva.

Harmadiknak: ezüst sétapálcza, ugyancsak Grósz Frigyes által felajánlva.

Negyediknek: egy ezüst műtárgy, Grósz Frigyes ajándéka.

Az érdekes versenynek eredményét lapunk keddi számában hozzuk.

Mindenesetre örvendetes jelenség városunk sportéletében, hogy a kerékpár versenyt már nagyobb távra is kiterjesztik.

Tokió megnyerte a Szent István díjat

Az utóbbi években annyi kudarcot szenvedett Tokió tegnap fényesebb reperálta ki megcsorbuo jó hírét a mennyiben a 60'000 koronával dtt tált Szent-István díjat 3 hosszal megnyerte. A-totaliztenre 5 frtra 8 frtot fizetet, hely 25 re. 40-et.

* A zárjelben levő számok a 3 óra után eltelt indulási percek számát jelzik minden egyes versenyzőre nézve

SZINHÁZ.

P. Szép Olga jutalomjátéka.

— Trilby. —

»Nagyvárad város közönsége mindig méltó módon fejezte ki elismerését az igazán nagy művésznők iránt«, ezt írja az alkalmi lap, mely a P. Szép Olga jutalomjátéka alkalmából tegnap este megjelent s melyet a nagyváradi »Trilby« bájos személyesítőjének jól sikerült cinkografikus arcképe díszít.

És ez a fiatal művésznő, ki a budapesti Vigszínházból jött le a Leszkay társulatához, csakugyan meg is érdemelte azt a nagy óvációt melylyel a nagyváradi közönség tegnap kitüntette. Minden egyes alakításán meglátszik az azt megelőző hosszas tanulmány és fáradozás: minél jobbat és tőkéletesebbet adni.

A mi közönségünk páratlanul rövid idő alatt

felkarolta és megszerette P. Szép Olgát, mert látta, hogy egy igazi művésznővel van dolga ennek a folyamánya volt aztán az a nagy és lelkesült fogadtatás, melyben a második felvonásban belépő Trilby a közönség fogadta.

Óriási tapsvihar tört ki, mely nem akart szünni s az orchesterből egymásután adták fel a szebbnél-szebb virágcsokrokat és koszorukat, melynek letarolásához egy egész kert virágja volt szükséges. A körülbelül 12 koszoru és csokor közül különösen feltűnt egy eredeti gondolatot megtestesítő Trilby láb, mely bordó-vörös plüss párnán nyugszik, melyből óriási virágcsokor nő ki, mely girlandokkal van körülvéve, a párnán aranylemezzel vésvé ez: »Trilby 1897 aug. 21. Nagyvárad«; és egy másik koszoru, melynek szallagja hasonló szövetből készült, mint a milyent Trilby az első felvonásban szoknya gyanánt visel.

A művésznő egészen könnyekig meghatva köszönte meg az óvációt.
Zsufolt ház.

Az orsz. m. kir. színművészeti akadémián a beiratások szeptember hó 6., 7. és 8-án, a felvételi vizsgálat pedig 9-én d. u. 3 órakor tartatik.

Az orsz. m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívánatnak: a) Szinpadias, csinos alak. b) Tiszta kiejtésű csengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Annyi műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, amennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megengedés. Amely jelentkezéssel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezéseket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatatlanul igazolandó. h) Minden ujonnan jelentkező az első osztályba csak próbaidőre vétetik fel, ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. A fölvetel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen, vagy hanyag növendék elbocsáttatik. Ha a felvett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanusít, bármely évben, időközben is elbocsátható. i) A belépő új növendék 1 fnt beiratási díjat s 5 fnt felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 1 fnt beiratási díjat, azonkívül 30 fnt tandíjt, tartozik 2 részletben, u. m. szeptember 15-én és február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvetett növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni.

Bővebb értesítést ez int. igazgatósága (Kerepesi-út 1. sz. III. emelet) készséggel ad.

Az igazgatóság

A jövő heti műsor. A jövő hét elteltével csupán már egy hónap lesz csak az ideai színi szezonból, melyet legnagyobb részben jutalomjátékok fognak betölteni. Madách »Ember tragédiája«-val nyílik meg a jövő hét műsora, melyet a két évvel ezelőtt készített gyönyörű diszletekkel adat elő az igazgatóság. Másnap ugyancsak e darabban bucsuzik el a budapesti »Nemzeti színház« kitűnő művésznője P. Adorján Berta a nagyváradi közönségtől, ki 3 hónapon át vendégszerepelt városunkban utolsó fellépte egyszersmind jutalomjátéka is lesz. Szerdán újra a Verő »Virágcsata«-ja kerül színre, melynek reprise e héten oly szép sikert ért el a budapesti népszínház fényes diszletei mellett. Csütörtökön a társulat új és fiatal naivája Somló Emma veszi ki a jutalomjátékát a famizus »Próbaházasság«-ban, mely ezelőtt 3 évvel oly nagy port fel verő politikai tüntetésekre adott alkalmat. Pénteken premiére lesz: »Tüzekek a gyakorlaton« című új darab kerül színre. — Tompa Kálmán, a társulat nagy tehetségű primo amoroso«-ja egy szenzációs drámában veszi ki jutalomjátékát. Az Excoffon francia regényíró »Le courrier de Lyon« című regényéből átdolgozott színmű egy múlt században történt szenzációs postakirablás esetét tárgyalja. — Minthogy a darab a szokásos ér-

dektesztő iranzia bonyodalom receptje szerint készült, bizonyára telt háza lesz Tompa Kálmánnak, ki ezt valóban meg is fogja érdemelni.

Heti műsor.

Hétfő: Az ember tragédiája.
Kedd: Az ember tragédiája (P. Adorján Berta utolsó fellépte és jutalomjátéka:
Szerda Virágcsata
Csütörtök: »Próbaházasság« (Somló Emma jutalomjátéka.)
Péntek: »Tüzekek a gyakorlaton (Ujdonság.)
Szombat: »Lyoni postarabló. (Tompa Kálmán jutalomjátéka.)
Vasárnap: »Virágcsata.

Igazságszolgáltatás.

A nagyváradi kir. tábla elintézt ügyei.

Előadó: *Dobosffy Alajos.*

1770. Fábrius Dezső — Kelepecz József helybenhagyva.
1785. Tamásdán A. Novák Gy. — Tamásdán Vasziné részben megváltoztatva.
1786. Berló Gligor — Berló Mitru fo.
1787. Czifra Tibor elleni gondnokság alá helyezési ügye visszautasít.
1827. Viktoria János tkptr. öz. Pantalie Alexa s. t. helybenhagyva.
1722. Mócz János Békésmegyei árvaszék — helybenhagyva.
1892. Molnár Imre birságolási ügye — helybenhagyva.
1807. Bulzán Nyika s. t. — öz. Krecsun Onuczne — helybenhagyva.

Előadó: *Dr. Gedeon László.*

1761. Szücs Lajosné — Doboky Miklósné s. t. — rendelet.
1494. gr. Csáky Gyula s. t. a. k. apáti betétek — rendelet.
1564. Doboki Endre az Olá-Szent-Miklósi 547. sz. betétekell felszólalása — fo.
1673. Böttger János Böttger Fer. és neje — részben megváltoztatva részben fo.
1614. Hoffher és t. öz. Böttger Jánosné s. t.
1678. Popa Mihály s. t. skv. ügye — rendelet.
1688. Tóth Mihály — Kurz D. — helybenhagyva.
1705. Fischer Jakab — Duda Imre és neje — rendelet.
1724. A szatmármegyei tkptr. — Ostreicher Lázár — rendelet.
1726. A szatmármegyei tkptr. — Ostreicher Lázár — rendelet.
1725. Fisch Ignác — Tamás Mária — helybenhagyva.
1731. Bokis Mária — Vemjik Mária — helybenhagyva.
1747. Blidár Petru s. t. Blidár Petru — helybenhagyva.
1748. A nagyszebeni tkptr. — Vasváry János s. t. — rendelet.
1686. Melis Soma — Fésüs Dániel — helybenhagyva.
1768. Kraszner Mór elleni esődügy — helybenhagyva.
1658. Fischer M. Zsulán Juon — rendelet.
1749. Hercz Ármin — Zsulán Jnon — helybenhagyva.

Előadó: *Polchy Mór.*

2678. ifj. Szabó Tógyer s. t. súlyos testi sértés — helybenhagyva.
2753. Bezsán János magánokirat hamisítás — részben megváltoztatva.
2775. Sárkány József vallás elleni vétség — részben megváltoztatva.

Előadó: *Nagy Ferencz.*

2651. Csobán János hatóság elleni erőszak — helybenhagyva.
2653. Niedermann Vilmos rágalom. helybenhagyva.
2679. Butyik Mitruné emberölés — helybenhagyva.

A büntető törvényszéknél a hét folyamára kitűzött ügyek.

A büntető törvényszéknél a jövő hét folyamára kitűzött véglágyalásra váró ügyek: Tárgyalás alá kerültek:

Kedden 24.

Ifj. Papp András és trsa ellen súly. testi sértés büntette; Judrics Flóra és társa ellen emberölés vétsége; — Barkóczy János ellen közokirat hamisítás vétsége és ifj. Tabora Péter és társa ellen súlyos testi sértés büntetése miatt.

Pénteken 27.

Illés János és társa ellen család vétsége; — ifj. Kenderesi Sándor és társa ellen lopás büntette és, vétsége; — B. Nagy Iános ellen gyilkosság büntetése kísérlete; Kis Kálmán ellen lopás büntette — és Szücs Mária és társa ellen lopás és órgazdaság büntette miatt.

MULATSÁG.

— **Teke-verseny.** A nagyváradi-velencei Népkör helyiségében ma, vasárnap délután versenytekézést rendeznek. Az első díj egy drb 10 koronás arany; ezenkívül még több értékes díj van kitűzve.

REGENY-CSARNOK.

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Irtta: **ROVETTA G. Ford. S. J.** 3.

És ebben nem tévedhetett. A világosság bizonyára nem a cselédtől származott, mert Aréberti grófnőnek nem volt cselédsége, ha csak azt az öreg asszonyt nem tartjuk ilyennek, a ki minden reggel bejárt a házba, hogy a durvább munkákat elvégezze.

— Te még fent vagy? — kérdezte a gróf anyjának szobájába lépve.

A jó öreg asszony éppen avval volt elfoglalva, hogy szorgalmasan vasalt egy nagy, szürke asztalon. Köröskörül a butorokon ingeket, gallérokat, kézelőket, harisnyákat lehetett látni kiterítve; ezek az Eriprando grófi voltak, a ki alig tudta már megvárni, hogy hivatalfőnök legyen és olyan ingeket hordhasson, melyekre rá van varva a kézelő. Anyja, fájdalom, hiába kísérlete meg ilyeneket csinálni neki; tizenégy napig kinlódott vele, és még sem sikerült. — A kis szobában fulasztó hőség volt, habár az ablak nyitva volt is; csak-hogy kint sirocco volt, bent pedig két petroleum lámpa égett, melyek valóságos fűtötték a szobát. Eriprando mindjárt izzadni kezdett, míg a jó kis sovány öregasszony, a ki pedig esti nyolcz óra óta itt dolgozott, egyáltalán nem érezte a meleget.

— Fent vagyok, mert semmi álmodást sem éreztem, és már ezen forróságtól sem tudnék aludni, még ha akarnék is. Neked ezek a dolgok korán reggel kellene, és tudod, én szivesebben maradnk fen soká, semhogy reggel korán kelljen felkelnem!

A jó asszony most hazudott fiának; mert hiszen tudta azt nagyon jól, hogy ha még olyan későn megy is ma aludni, holnap mégis korán kell felkelnie. Az ifju grófnak utazása már négy hét óta folyást ellátta őt tennivalókkal. Ellátta őt fehérneműekkel, régi tárgyait kijavíttatta. Ruhákat tisztogatott, porolt, javított; csak egy fekete öltözékre egy hetet fordított, és elrontotta vele félig a szemét. De hát hogy is lehetett volna az másképp? — Gróf Eriprando Ariberti, ha Navaredo Elza grófnővel és az ifju d' Abala Cecilia grófnővel megy Velenczébe tengeri fürdőbe, csak nem mehet úgy el, mint valami kuldus?!

Az ariberti család egyike volt a legrégebbieknek Velenczében, és talán épen azért áll most oly közel az éhenhaláshoz. Az ifju Eriprando gróf atyja Eutichiano valami segédhivatalnok volt évi kétezzer ötszáz lira fizetéssel, és egy szerencsétlen pillanatban, no meg másfél-évi házbérhátralék nyomasztó hatása alatt elkövette azt a bolondságot, hogy — mint ő mondá, morgantikus házasságra lépett lakás-

adónőjének leányával Ursolinával, a ki aztán ezen frigy méltóságától anyira át volt hatva hogy a midőn jó reménységben volt, mindig lábujjhegyen járt, mert félt, nehogy ártalmára legyen a nemes sarjadéknak, a kit férje a gróf ezen időre reábizott.

Eúrichiano gróf jogos büszkeségére, a ki az ősi nemzetséget tovább terjesztve látta, az örökös (örökös de csak úgy példa szerint, mert hiszen nem volt mit örökölnie) fia lett és tüstént Eriprando nevet kapott. Ő volt a kilencedik vagy tizedik Eriprando a családban, és mindazon elődjéi, a kik hat vagy hét évszázadokon keresztül ezen nevet viselték, mindannyian a város sorsát tartották kezükben. — Ursolinára nézve fia a gróf úr valóságos szentség volt. Az anyai szeretettel egyesítette szívében a tiszteletet, a melyet az Aribertik utólsó ivadéka iránt tanúsított, és azon hitben élt, hogy ő valósággal csak kötelességét teljesíti, ha neki cselédként szolgál.

Eúrichiano gróf meghalt, a midőn fia még alig volt négy éves. Az özvegynek és gyermeknek semmi egyéb nem maradt a megélhetésre, mint a csekély nyugdíj, fehérművek és négy szoba butor. Az özvegy két szokát bérbeadott és ezzel is gyarapította csekély jövedelmét. Ursolina mama valósággal kinozta magát, megvonta szájától még a falatot is, és mindent csupán azért, hogy Eriprandonak semmije se hiányozzék. Reggelire egy csésze kőménymagos levest evett, ha éppen volt, de ha Prudino iskolába ment, az ő táskájából sohasem hiányzott valami jó falat villásreggelire. Ursolinát évek óta mindig egy csinos kardon ruhában lehetett látni, mely azonban már annyira tele volt foltokkal, hogy valósággal mozaikszerűleg nézett ki, míg Prudino ruhája mindig új, fehérművek finomak, cipője fényesek voltak. Midőn elérkezett azon idő, hogy Eriprandonak valami életpályát kellett választania, a jó aszszony valóban szivszorongást érzett; de mert azt is belátta egyszersmind, hogy a semmiből megélni nem lehet, úgy határozott, hogy fia ügyvédé legyen.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK

A hercegprimás elutazása.

Budapest, augusztus 21. (Saját tud. távir.) Vaszary Kolozs bibornok-érsek hercegprimás, titkára dr. Kohl Medard kíséretében tegnap este elutazott Budapestről Balatonfüredre. 4—5 hétig marad ott, azután végleg a fővárosba költözik.

A béke szerződés.

Budapest, augusztus 21. (Saj. tud. távir.) Párisból írják: A Havas-ügynökség jelenti Athénből: Angolországnak az a javaslata, hogy Thessaliát a hadikárpótlás kifizetése előtt üritsék ki, itt azt a reményt kelti, hogy a békeszerződés VI. pontját is ennek értelmében fogják megalkotni. A lapok azt remélik, hogy a hatalmak elfogadják azt a javaslatot, a mely Görögország gazdasági helyzetét megkönnyitné és lehetővé tenné neki, hogy gyorsabban szerezzék meg a hadikárpótlás megfizetésére szükséges összeget. A holnap Konstantinápolyban tartandó ülést itt döntőnek tekintik, mert állítólag arról értesültek, hogy Angolország el van tőkélve javaslatának fentartására. Holnap délelőtt a nagykövetség összejövetelt, délután pedig Sophaneban ülést tartanak.

Munkácsy állapota.

Budapest, aug. 21. (Saját tud. távirata.) Bonnól írják, hogy Munkácsy állapota javult, tegnap először kísértált.

Horváth Gyula temetése.

Budapest, augusztus 21. (Saj. tud. távir.) Ma délután 4 órakor ment végbe Horváth Gyula temetése a kerepesi temető halottas házából óriási közönség részvéte mellett. Többek közt

ott voltak Wekerle Sándor és Darányi Ignác is. Több mint 50 koszoru borította a diszes zománcozott érckoporsót. A temetési szertartást Haypál Benő budai ev. ref. lelkész végezte. Budapest főváros tanácsa diszshelyet engedett át az elhunyt részére. A sírhely ott van, szemben a Deák-mauzóleummal, közvetlenül Kovács tanár sírja mellett. Ugyane sorban alusznak örök álmukat: Xantus János, Kerkápoly Károly, Trefort Ágoston, Erkel Ferencz, Irányi Dániel és Klapka György is. A bucsu beszédet Fenyő Sándor, a »Magyar Hírlap« szerkesztője tartotta.

Az egyházi zene reformja.

Budapest, augusztus 21. (Saj. tud. távir.) A római kuriához közel álló s vatikáni ügyekben rendszeresen jól értesült lapok írják, hogy a pápa egy idő óta az egyházi zene reformjával foglalkozik s az isteni tiszteleteknél a kissé világias Mozart és Haydin-féle zenét mellézni kívánja. A pápa csakis az orgonát akarja meghagyni, mely a szent-mise ünnepélyes komolyságához legjobban illik s igazi áhitatot képes ébreszteni, míg a vonós hangszerek zaja nagyon szórakoztatja az embert.

Az országos nyomdász kongresszus.

Debreczen, aug. 21. (Saját tud. távirata.) Debreczenben országos nyomdász-kongresszusra gyűltek össze a fővárosból és a vidéki városokból a nyomdászok. Tegnap délelőtt alakult meg az elnökség. A kongresszus tárgyalása a debreczeni egyesület jubileumi ünnepélyeinek előkészületei miatt rövid volt. Délben bankettre gyűltek a nyomdászok az »Augol királynő« szállodába, délután a debreczeni iparos egyletekkel együtt zászlókkal és zenével kivonultak a vasúthoz és ünnepélyes fogadtatásban részesítették a fővárosi »Ébredés« nyomdász-dalkört. A menet ezután, az 1849. évi augusztus 2-án történt debreczeni csata emlékére állított sír-emlékhez vonult, hol az »Ébredés« dalkör letette koszoruját. Göndöcs Sándor karmester alkalmi beszédet mondott, a dalkör a Szózatot és Hymnust énekelte. Este ismerkedési estély volt a »Debreczen« vendéglőben.

Német népgyűlés.

Budapest, aug. 31. (Saját tud. távirata.) Égerből írják: A holnapi német népgyűlést Aaschban betiltották, mindazonáltal nagy közönséget várnak. A csendőrség és katonaság készenlétben van.

A spanyol parlament.

Budapest, aug. 21. (Saját tud. távirata.) San-Sebastianból írják: Szessala miniszterelnök kijelentette, hogy a cortézt novemberre hívja egybe. Elvben egyetértés van közte és Weyler tábornok között; ő (Szessala) azonban fentartja magának a cselekvési szabadságot, hogy később behatóan megvizsgálhassa a kubai kérdést.

A visszautasított rendjel.

Budapest, aug. 21. (Saj. tud. távirata.) Párisból sürgönyzik, hogy Napoleon Lajos herceg a németcsászár által részére adományozott vörös sas rendet visszautasította.

A kerékpár ünnepe.

Temesvárott az ujonnan épült kerékpár-versenypálya ötezerre menő közönség jelenlétében fényesen folyt le. Telbisz polgármestert, mint a védnök városi hatóság fejét négyfogatu virágos diszhintón hozták ki, hol a polgármester a pályát megnyitottnak nyilvánította. Ezután Sztura

Szilárd virágos biciklin kerülte meg felavatás gyanánt a pályát. Midőn a kifeszített virágfüzért ketté szakította, viharos éljenzés hangzott fel. Az ezután következő országos verseny nagy érdeklődés mellett folyt le. A megnyitó versenyben Wiegand Rezső (Budapest) ugyanő a vendégek versenyében is győzött és elvitte Temesvár város díját a főversenyben. Rajta kívül első lettek: Incze Ferencz (Oravicza), Merstorf Péter (Nagybecskerek), Frankl Hugó (Csenej), Ujváry Lajos (Temesvár) és Malnaries Antal (Zágráb). Este fényes lakoma volt. Az országos versenyt rendkívül érdekes programmal, vasárnap folytatják.

Dr. Poór Imre halála.

Budapest, aug. 18. (Saj. tud. távirata.) Tudományos világunkat ismét súlyos csapás ért. Dr. Poór Imre nyug. egyet. orvostanár. kir. tanácsos, a magyar tud. akadémia tagja, aki hosszú ideig volt fővárosi bizottsági tag, a Rókus-kórháznak főorvosa és Pestmegye tiszt. főorvosa, pénteken reggel 5 órakor 74 éves korában meghalt. A haláleset széles körben kelt mély részvétet. A temetés ma d. u. 4 1/2 órakor lesz a kerepesi-uti temető halottas házából.

Az örmények memoranduma.

Budapest, aug. 21. (Saját tud. távirata.) Konstantinápolyból írják: Tegnap valamennyi nagykövetség és konzulátus francia és angol nyelven szerkesztett memorandumot kapott ilyen aláírással: »Comité central de Constantinople de la fédération révolutionnaire Arménienne.« Az emlékirat kifejti, hogy mivel minden reformterv végrehajtatlan maradt és az örmények helyzete, a kik csak polgári szabadságot és jogokat kívánnak, tarthatatlan, életjelet adtak magukról, a mely csak kezdetét jelenti a további akciónak.

A nagykövetségekhez közel álló körökben az a vélemény uralkodik, hogy az örmények a merényletekkel mérhetetlen kárt okoznak maguknak, a rokonszenvet elveszítik és a reformokat megakadályozzák.

Leégett hajó.

Budapest, aug. 21. (Saját tud. távirata.) Triesztből írják, hogy Bombayban egy Lloyd hajón tűz ütött ki, minek következtében a hajó s az összes rakomány elégett.

KÖZGAZDASÁG.

Tenyészkiállítás B.-Diószegen. A »Biharmegyei gazdasági egyesület«, mely számos jelet adta az utóbbi évek óta nagy tevékenységének, f. évi október 3-án tenyészállatkiállítást rendez B.-Diószegen. Bihar-Diószeg azért választotta az egyesület a kiállítás színhelyéül, mert közlekedési viszonyai, valamint fekvésénél fogva mintegy kínálkozott a kiállításra annál is inkább, mert tudvalevőleg B.-Diószeg közelében vannak Biharmegyeinek legjelentősebb mintatehenészeti és lótenyészdei. A kiállításra nézve a »Biharmegyei Gazdasági Egyesület« a következő felhívást bocsátotta közre:

A biharmegyei Gazdasági egyesület által Bihar-Diószegen folyó évi október hó 3-án rendezendő tenyészállat-kiállítás tervezete.

1. A kiállítás célja kizárólag a biharmegyei ló- és szarvasmarha tenyésztésnek fejlesztése lévén, csakis a biharmegyei birtokosok illetve gazdák tulajdonában levő ló- és szarvasmarhák lesznek jutalmazandók. A mennyiben a vármegye területén tejtermelés szempontjából több községben a nyugati marhák elszaporodása észlelhető, a gazdasági egyesület a kiállítást a nyugati szarvasmarhákra is kiterjeszti.

2. Pénzdíjat csak kisbirtokos nyerhet. Nagybirtokosok és gazdatisztek állatjai csakis dísz és dícsérő-oklevéllel tüntetettek ki.

3. Díjazási tervezet:

I. osztály: Magyar fajta szarvasmarha.

I. alosztály: Borjas tenek. 1-ső díj 100 korona állami díj. 2-ik díj 70 korona állami díj. 3-ik díj 50 korona, egyleti díj. 4-ik díj 30 kor állami díj.

II. alosztály: Üszök. 1-ső díj 50 korona állami díj. 2-ik díj 35 korona egyleti díj. 3-ai díj 25 korona egyleti díj. 4-ik díj 10 koronk egyleti díj.

III. alosztály: Községi bikák. 1-ső díj 100 korona állami díj. 2-ik díj 50 korona állami díj.

IV. alosztály: Bikák 1—3 éves 1-ső díj 80 koronaa egyleti díj. 2-ik díj 50 korona egyleti díj. 3-ik díj 30 korona egyleti díj. 4-ik díj 20 korona egyleti díj.

II. osztály: Nyugati fajta szarvasmarha.

Borjas tehének és üszök. 1-ső díj 60 korona egyleti díj. 2-ik díj 40 korona egyleti díj. 3-ik díj 30 korona egyleti díj.

III. osztály: Ló.

1. alosztály: Csikós kanczák. 1-ső díj 100 korona egyleti díj. 2-ik díj 80 korona állami díj. 3-ik díj 60 korona állami díj. 4-ik díj 40 korona állami díj.

II. alosztály: 3—4 éves kanczacsikók. 1-ső díj 60 korona állami díj. 2-ik díj 40 korona állami díj. 3-ik díj 20 korona állami díj.

III. alosztály: 2 éves kanczacsikók. 1-ső díj 40 korona egyleti díj. 2-ik díj 30 korona állami díj. 3-ik díj 20 korona állami díj. 4-ik díj 15 korona állami díj.

IV. alosztály: 1 éves kancza-csikók. 1-ső díj 30 korona egyleti díj. 2-ik díj 15 korona állami díj. 3-ik díj 12 korona állami díj. 4-ik díj 8 korona állami díj.

A kiállításon a fenti díjak mellett megfelelő számú eisz- és dícsérő-oklevelek is fognak kiosztatni.

4. Bejelentések a kiállításra f. évi szeptember 30-ig vagy a községi előjárásához B.-Díoszegre, vagy az egylet titkári hivatalához Nagyváradra intézendők.

A bejelentések alkalmával az állat kora, neme és származása megjelölendő.

5. A kiállítandó állatokért helypénz nem vétetik, ha valaki azonban állatjai részére külön korlátot vagy rekeszt kíván felállítani, azt saját költségén csináltathatja, minek eszközöltetését, a költségek fedezése mellett, a rendezőbizottság is teljesíti.

6. A kiállítás reggel 8 órakor nyitattik meg, miért is kívánatos, hogy a bejelentett állatok már a kiállítást megelőző nap délutánján a helyszínére vitessenek, hogy a helyet megszokják és a netáni távoli ut fáradalmait kipihenjék, de legkésőbb az nap reggeli hat órakor az állatoknak ott kell lenniök.

7. Az állatokat a kiállítás bezárta előtt elvinni nem szabad. A kiállítás délután 5 órakor rekesztik be.

8. Az állatok takarmányozásáról a kiállítók tartoznak gondoskodni.

9. A bíráló érték-számrendszer szerint a helyszínen alakuló bíráló-bizottság által reggeli 9 órakor eszközöltetik s az eredmény a bíráló befejezése után azonnal kihirdetetik s a díjak kiosztatnak.

10. A bíráló bizottságnak jogában áll a díjakat, egyik osztályból, — ha ott díjazásra méltó állat nincs, — egy másik osztályba áttenni. Nagyvárad, 1897. évi augusztus hó 15-én.

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület elnöksége.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897 augusztus 21-én.

Magyar aranyjáradék 4%	122.50
Magyar koronajáradék	100.—
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	122.25
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	102.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	121.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 5%	98.—
Ialmériai jog megváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön	157.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	140.50
Osztrák járadék papírban	102.—
Osztrák járadék ezüstben	102.—
Osztrák járadék aranyban	123.75

Osztrák korona járadék	100.50
1860. osztrák államsorsjegyek	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	955.—
Magyar hitelbank részvény	398.25
Osztrák hitelintézeti részvény	365.50
Páris vista	348.—
20 márkás arany	952.—
Német birod lmi márká	58.70
London viste	117.31
Páris vista	476.—
20 márkás arany	11.73

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Ma két előadás.

Bérlet 111-ik szám.	Bérlet 111-ik szám.
Páratlan.	Páratlan.
az arad-nagyváradl szintársulat által.	
Bérletiszünet.	Bérletiszünet.

Nagyvárad, 1897. évi augusztus 22-én,

Délután fél 4 órakor, félhelyárrakkal:

Az új honpolgár.

Fővárosi életkép dalokkal.

Kezdeté délután 4 órakor, vége 6-kor.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal:

Adorján Irma kisasszony felléptével.

A CZIGÁNY.

Eredeti népszimű.

Kezdeté fél 8, vége 10 órakor.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.*

Válasz a »Szabadságnak.«

Motto: Tenger a pénz, melyben elsüllyed
Sok hajó: elv, jellem, becsület.

A helybeli »Szabadság« folyó évi 188. számában »Áskálódások« czim alatt egy hatásra számított közlemény jelent meg, mely elhallgatva az igazságot: a mérnöki hivatal körében történt, visszaélésekre vonatkozó, s általam a tekintetes polgármester urhoz intézett két rendbeli feljelentésembe foglalt ténykörülmenyeket úgy igyekezett feltüntetni, mintha azokban a rossz akarat minden aljas és törvénytelen eszközét felhasználtam volna s e mellett nevemet annyi és olynemű mocokkal illeti s oly gonosz szándékot tulajdonit irányomban, hogy kénytelen vagyok némely dolgokat becsületes, nyílt őszinteséggel elmondani: — a higgadt mérsékelt hangját tartván szem előtt.

Elismerem én, hogy bárkinek is joga van eljárásomat megkritizálni, bonczkés alá venni; de azt el nem ösmerhetem, hogy akár mely mozdatlan száju, a város egyes tisztviselői, vagy alkalmazottai körében történt visszaélésekről fogalommal sem bíró fogadatlan prókátornak joga legyen sajtó útján a kötelességét lelkiismeretes becsületességgel teljesítő polgárt becsületesről féle címekkel illetni, rágalmozni, anélkül, hogy légből kapott állításait be is tudná bizonyítani.

Keressük már most egyrésztől a tényből, másrésztől pedig L. ur végig sértő ráfogásaiból a belső igazságot.

Először is legszentebb polgári becsületekre állítom, hogy a múlt hó 23-án és folyó hó 8-án tek. polgármester urhoz intézett beadványaimban felsorolt visszaélések egytől-egyig megtörténtek, azoknak beigazolására minden perczen okmányokkal és tanukkal szolgálhatok.

De menjünk tovább. Azt állítja L. ur, hogy Bulyovszky József polgármester az általam átadni szándékolt panasz-feljelentést elolvasva: undorral adta vissza azt, kijelentve, hogy az ő hozzá nem tartozik. — Ez egyszerűen nem igaz! — mert a polgármester ur, — kinek hathatós érdemei vannak abban, hogy ezen dolgok nyilvánosságra kerültek: mert ő volt szives engem az adatok összegyűjtésére és leleplezésére bátorítani és serkenteni. — Beadványom átolvasása után azt visszaadva, a legelőzékenyebb modorban kijelentette, hogy miután az előző Csepely utkaparó-féle ügyiratokat az ügyészséghez már átterjesztette, leghelyesebbnek találná, ha beadványomat oda személyesen átvinném és átnyújtanám.

Azonban föltéve, de meg nem engedve, hogy * E rovat alatt megjelenő közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Bulyovszky polgármester ur L. urnak másképp be-szélte el a történeteket, s L. urnak látszólag igaz-sága van. Nos! hát ebből mi következik: követke-zik az, hogy miután az utóbb benyújtott beadvá-nyomban felsorolt visszaélések sokkal súlyosabb természetűek, mint a Csepely Zsigmond utkaparó féle rovásos csalások; — tehát a polgármester ur-nak, ki a sár és kavicsbordáskörűli csalásra vonat-kozó elővizsgálati iratokat az ügyészséghez már át is terjesztette: állásából s nemes hivatásából kifolyólag kell, hogy nekem, ki egészen új dolgokat és sokkal kompromitálőbb visszaéléseket hoztam hiva-talos tudomására, melyekről az előző időben, mikor t. i. a Csepely utkaparó kavics és sárhordási ma-nipuláczió nál egyebet nem is tudhatott; tehát mint mondám következnek, hogy Bulyovszky polgármester ur engem állításaimnak adatokkal, tényekkel és ta-nukkal leendő beigazolására utasítson, hogy a nagy feltűnést keltett ügy a nyilvánosság fóruma előtt tisztáztassék. Nagyon természetes, hogy a polgár-mester, mint a város anyagi javainak elsőrendű képviselője, az előnyomozatot saját hatáskörében megejtven, a felderített tényállást csak ezeknek megtörténte ntán terjesztheti át az ügyészséghez, további érdemleges tárgyalás tekintetéből. A miből ismét az következik, hogy ha én a meg nem neve-zett visszaélők ellenében felhozottakat beigazolni nem tudnám: a legszigorubb bűnhődésnek vettessem alá. Ha pedig állításaim igazaknak fognak bizo-nyulni: azok bűnhődjenek, kik magasabb tisztvise-lői állásukat ily silány természetű visszaélésekre használják fel.

Ha pedig viszont L. ur azon nyomós oknál fogva, mert a betérjesztett beadványomban általam felhozott ténykörülmenyeket nem ösmeri s így azoknak megczáfolására nem is vátlalkozhatik: en-nél fogva leghelyesebbnek tartom mindkettőnkre nézve, bevárni a vizsgálat eredményét, melynek folytán kétségtelenül ki fog tűnni, hogy tulajnonképpen ki is hát az a bizonyos becsületesről.

Nem azért vesződtem én hónapokon keresztül a nagy feltűnést előidézett s általam leleplezett ügygyel, nem azért csináltam magamnak az igazsá-gért keserű küzdelemlen, különösen a magasabb régiókban számos ellenséget, hogy most még L. ur által becsületemet is megtámadni engedjem.

További okoskodásainak az is tárgyát képezi s arra mint látom kiváló súlyt fektet, hogy én ide-genből vándoroltam e város területére. Igaza van L. urnak. Be is valloim töredelmesen, hogy biz én nem itten, hanem a Jászországban születtem s ős nemes családnak vagyok a sarjadéka; sőt itten ház-tulajdonos is vagyok. Dehát mondja csak igen tisztelt uram, hát ön, vagy önnek pártfogoltja nem ide-genből — önnek klasszikus kifejezését használva — vándoroltak e város területére, mert tudomásom szerint sem Szalonta, sem a porosz Nürnberg nem képezi Nagyvárad kiegészítő területét.

Egyébiránt nem az a kérdés, hogy ki vándorolt vagy nem vándorolt hazánknak ezen sokjóval meg-áldott fészkebe, hanem az: hogy ki miként felel meg, polgári, hazafiui és becsületbeli kötelmeinek.

Ha L. ur belátja jelen válaszból, hogy lap-jában megengedhetlen kitételekkel és ráfogásokkal bántalmazott — úgy elvárom lovagiaságától és be-csületességétől, hogy egy férfias nyilatkozattal igaz-ságot fog nekem szolgáltatni a méltatlan meghurczo-lásért.

Ha pedig még most is abban a nézetben volna, hogy az igazság nem az én részemen, hanem pártfogoltjai részén van: ezen nem vélt esetre el-engedhetetlen kötelessége ezt lapjában, engem meg-czáfolólag nemcsak kijelenteni, de pontról-pontra indokolni is a tekintetben, hogy amit én állítottam és a mit Bulyovszky polgármester ur előtt számo-san jegyzőkönyvbe mondottak, abból semmi sem igaz! Nagyon természetes, hogy ez utóbbi esetben L. ur köteles magát pártfogoltjaival a vádak tekin-tetében teljesen azonosítani, s annak idejében ezek-ből magára nézve levonni a becsületbeli kozekquen-cziát.

Ha a nyilvánosság és hatóságaink nem lenné-nek elegendők az igazság kiderítésére, úgy magára, az igazság legfőbb őrére fogok hivatkozni és meg-fogom mutatni L. urnak, hogy Mátyás király halá-lával még nem halt meg hazánkban az igazság!

Vége kijelentem, hogy én L. urral további polémiába bocsátkozni nem fogok. részint, mert illetéktelenül arogálja magának a bíró szerepét, ré-szint, mivel az öné nézve vesztett ügy fölött fölös-legesnek tartom a szó szaporitást.

Nagyváradon, 1897. augusztus 12-én.

Zana Ágoston.

Kézimunka

kiállítás

Czillér Imre és Társa

rövid- és divatáru üzletében

A nagyérdemű közönség ebbeli igényeit is kielégítendő **Czillér Imre és Társa fő-utcai üzletében**

kézimunka kiállítást

honosított meg s így mindennemű megkezdett és kész kézimunkák, továbbá kötő, himző és horgoló pamutok, czérnák és selymek ugyszintén az összes kézimunkákhoz való anyagok a legnagyobb választékban raktáron vannak.

Legjobb színtartó s kötött **harisnyák, gyári raktár valódi bécs glace bőr-kesztyűkben, férfi és női fehéreneműek, ben eredeti angol nyakkendők** nagy választékban.

Kitűnő bécsi és párizsi **halcsont fűzők** pipere cikkek és különlegességek.

Ruhadiszekben, fátyolokban ugyanis tén minden **divat cikkekben folytonos újdonságok.**

239-2-5

Krondorfi Savanyuviz

KELLEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ,

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

tüdő, gyomor és
vishólyag bántalmaknál
sikerrel használtatik.

Nagyváradon kapható: **Kádár és Kiss, Janky Antal és Wurst József** uraknál.

207-4-10

842-1897. számhoz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagyvárad városi járásbíróságnak 1897 évi 15608 számú végzésével dr. Benedek Vilmos ügyvéd által képviselt Schwarcz Péter felperes részére Rosinger Herman alperes ellen 500 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 788 frt 54 kr-ra becsült ingóságokra, a fentidézett kir. járásbíróság 16341 sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán N.-Teleky utca sz. házában leendő megváltására határidőül 1897. évi augusztus hó 23-ik

napijának délután 5 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, fűszeráru, üzleti s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt N.-váradon 1897. évi augusztus 12-ik napján.

Véniss Béla,

kir. bir. végrehajtó.

257 1-1.

Iskolai tanulók ellátást nyerhetnek.

Jó családból való elemi, vagy a középiskola (polgári) alsó osztályaiba járó tanulók jó ellátást és szakszerű felügyeletet nyerhetnek egy tiszteletes családnál. Hol? Mondja a szerkesztőség!

257 1-1.

Hölgyek figyelmébe!!

Markovits Mór parti-áruháza Kert-utcán.

Végladást nem rendezek

azért az összes raktáron levő divat és vászon cikkekét bármilyen árakban elárusítom a meddig a készlet tart. E ritka alkalmat a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlva maradtam kiváló tisztelettel.

Markovits Mór,

parti-áru kereskedő.

264-36-52

Cs. és kir. udvari
SZÁLLÍTÓ.

Butorok

legnagyobb választékban

jutányos árban

ízléses és legszolidabb kivitelben

KILLER EDE

butorkereskedő

cs. és kir. udvari szállítónál

NAGYVÁRAD,

BAZÁRSZOROS 374. sz. alatt [Mayr-ház]

kaphatók,

hol ugy a legszerényebb, mint a legdiszesebb

szobaberendezések

és diszítések

kifogástalanul eszközöltetnek.

256 1-20.

Nagy szőnyegek
rendkívül
o l e s ó n.

Augusztus 31-ig.

Nagy szőnyegek
rendkívül
o l e s ó n.

Alanti leszállított árjegyzék csakis
augusztus hó 31-ig érvényes és kizárólag
készpénzfizetés mellett értetődik, minden
takarékos háziasszony győződjék meg egy
próbavásárlás által.

Tisztelettel

FLEGMAN ÁRMIN

Nagyvárad, Zöldfa-utcza elején.

224-13-50

Augusztus 31-ig.

Augusztus 31-ig.

Gyönyörű szövetek már ősziruhának is jó	22	kr.
Fekete valódi Ternó — — —	48	kr.
Fekete valódi selyembrocatok — —	1.25	kr.
Lüszterek szines és fekete — —	39	kr.
Valódi hazai vászon 1 vég 30 rőf —	6.25	kr.
Creas vászon 1 vég 30 rőf — —	4.40	kr.
Balerina vászon 1 vég — — —	2.90	kr.
Gallér volt 5, 8, 10 frt most — —	1.50	kr.
Kabát volt 20, 25, 28 frt most —	5—	kr.
Karmantyu volt 4, 5, 6 frt most —	1.35	kr.
1 női ing, 1 női szoknya, 1 női nadrág	3.50	kr.
12 drb szép finom zsebkendő — —	1.80	kr.
1 drb finom ernyő — — —	2.25	kr.

Nagy szőnyegek
rendkívül
o l e s ó n.

Bársonyok, Plüsek, Satinok, Diszek, Gombok stb.

minden áron.

Nagy szőnyegek
rendkívül
o l e s ó n.

Mélyen leszállított árakban lehet csakis

szeptember hó 15-ig

NADOR L. és TÁRSA cégénél

Zöldfa-utczában

252-2-10

következő árukat beszerezni.

Férfi czipők — — — — 2.25 krtól

Női czipők — — — — 2.50 krtól

Leányka czipők ezugos vagy bergsteiger — — 1.90 krtól

Gyermek czipők — — — — 40 krtól

minden kivitelben 25%-al olcsóbb mint eddig.

Legnagyobb választék kalapokban

 meglepő olcsó árak.

Fehér és színes ingek, gallérok, kézelők, fehér és saten ingek, harisnyák, kesztyük, nyakkendők.

Illatszer, pénz- és szivar-tárczák, sétatotok, email-, ing-, és kézelő-gombok.

A legolcsóbb és legnagyobb czipő és kalap raktár.

 Telefon összeköttetés.